

Financira
Europska unija

EU PROJEKT COMMAND d

Zapovjedni i operativni mehanizam multisektorske analize ključnih podataka o katastrofama

Projekt Mehanizma Unije za civilnu zaštitu

TEHNIČKI PREGLED / PROCJENA POTREBA ZA HRVATSKU

1. UVODNE NAPOMENE

COMMAND d je projekt pružanja potpore zapovjedno-operativnom centru u pripravnosti za katastrofe na lokalnoj razini. Projekt će omogućiti analizu tehničkih kapaciteta na lokalnoj razini u Hrvatskoj, Sjevernoj Makedoniji, Crnoj Gori, Albaniji i Bosni i Hercegovini te procjenu odgovarajućih potreba kao osnovu za razvoj metodologije koja detaljno opisuje mehanizme za podršku u procesu odlučivanja i postupke u sustavu civilne zaštite na lokalnoj i regionalnoj razini.

Cilj projekta je razviti sustav, tj. IT platformu, koja će imati mogućnost prikupljanja, analize i razmjene svih podataka važnih za uspješnu pripravnost na katastrofe i hitne slučajeve na lokalnoj razini. Spomenuti podaci prikupljat će se u zajedničkom IT entitetu na razini svih partnera, a prikupljat će se iz 112 centara, vatrogasnih službi, hitne medicinske pomoći, agencija za vode i drugih izvora. Navedeni podaci će se koristiti za procjenu rizika i simulaciju GIS -a.

Projekt provodi ukupno 5 partnera:

Koordinator: Zagrebačka županija – Hrvatska.

Partneri: Općina Tirana - Albanija, Grad Tuzla - Bosna i Hercegovine, Grad Skopje - Sjeverna Makedonija i Glavni grad Podgorica - Crna Gora.

Posebna vrijednost ovog projekta, jest što je fokus na lokalnoj razini sustava civilne zaštite a rezultat će razmjenom najbolje prakse između zemlje članice EU-a Hrvatske, putem Zagrebačke županije, i ostalih zemalja koje su članice Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (Crna Gora i Sjeverna Makedonija) ili žele postati članice (Albanija i Bosna i Hercegovina).

Svrha ove Tehničke procjene kapaciteta i potreba sustava civilne zaštite, zapovjedništava i operacija na lokalnoj razini za svakog partnera (u daljnjem tekstu: Tehnička procjena) definirati će podlogu temeljem koje će se napraviti analiza sustava civilne zaštite za svakog partnera, odrediti prijedloge za daljnji razvoj sustava civilne zaštite u svim fazama upravljanja katastrofama (planiranje, prevencija, pripravnost, odgovor i oporavak) te pripremiti metodologija za izradu IT platforme kao alata za analizu podataka za rizik od katastrofa kao i podrška procesu donošenja odluka kod reagiranja u izvanrednim situacijama na lokalnoj razini (u daljnjem tekstu: IT platforma).

Ova Tehnička procjena objedinjava podatke operativnih snaga sustava civilne zaštite što uključuju nadležne stožere civilne zaštite i druge operativne snage kao što su vatrogasci,

Financira
Europska unija

policija, hitna medicinska pomoć, gorska služba spašavanja, agencija za vode te postrojbe civilne zaštite, udruge građana i pravne osobe na razini Zagrebačke županije. Tehnička procjena izrađena je temeljem Upute za izradu tehničke procjene kapaciteta i potreba te će biti podloga za metodologiju za izradu IT platforme.

2. ZAKONODAVNI I PLANSKI OKVIR DJELOVANJA

a) Uvodne napomene

Civilna zaštita u Republici Hrvatskoj je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja¹.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

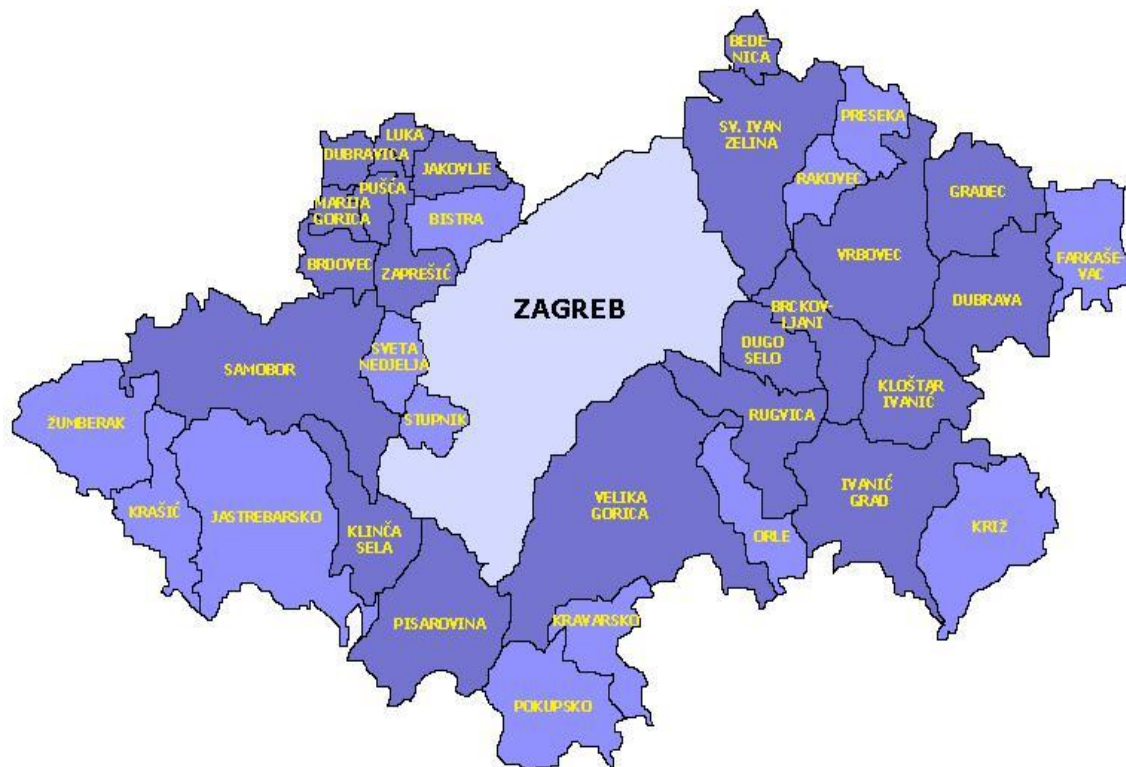
Sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini, a povezuje resurse i sposobnosti sudionika, operativnih snaga i građana u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa, pružanja brzog i optimalnog odgovora na prijetnje i opasnosti nastanka te ublažavanja posljedica izvanrednog događaja, velike nesreće i katastrofe kako na razini Zagrebačke županije tako i na nacionalnoj razini uz mogućnost usklađivanja sa procedurama i odnosno protokolima Koordinacijskog centra za hitne procedure Europske komisije². Navedena mogućnost usklađivanja sa ERCC odnosi se na partnere u realizaciji ovog projekta uključivo njihove sustave civilne zaštite. Pri tome važno je istaknuti da se koordinacija sa ERCC odvija na državnoj razini što pretpostavlja da jedinice lokalne odnosno regionalne samouprave ne mogu direktno komunicirati sa ERCC ali se na taj način stvara pretpostavka jedinstvenog rukovođenja a samim time i korištenja baza podataka važnih za donošenje odluka i upravljanje u krizama i katastrofama.

Zagrebačka županija se nalazi u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Ogrubljuje Grad Zagreb sa zapadne, južne i istočne strane pa se često naziva "zagrebačkim prstenom". Zemljopisno je dosta raznolika cjelina uz Marijagoričko pobrđe i Žumberak na zapadu, nisko Turopolje i Pokuplje na jugu, nizinski krajevi na istoku. Područje Zagrebačke županije nalazi se u slivu rijeke Save. Njezinom porječju pripadaju rijeke Kupa, Lonja, Krapina, Sutla, Odra i druge manje rijeke. Za cjelokupno područje županije karakteristična su prirodna i umjetna jezera i ribnjaci.

¹ Zakon o sustavu civilne zaštite, Narodne novine, br: 82/15, 118/18, 31/20

² Koordinacijski centar za hitne procedure Europske komisije – Emergency Response Coordination Centre, u daljnjem tekstu: ERCC

Površina županije iznosi 3.078 km². Na području županije se nalazi 9 gradova i 25 općina kako je prikazano na slici 1.

Slika 1: Prikaz gradova Zagrebačke županije³

- Grad Zaprešić i općine Bistra, Brdovec, Dubravica, Jakovlje, Luka, Marija Gorica i Pušća
- Grad Samobor i općina Stupnik
- Grad Sveta Nedelja
- Grad Jastrebarsko i općine Klinča Sela, Krašić, Pisarovina i Žumberak
- Grad Velika Gorica i općine Kravarsko, Orle i Pokupsko
- Grad Dugo Selo i općine Brckovljani i Rugvica
- Grad Ivanić Grad i općine Kloštar Ivanić i Križ
- Grad Sveti Ivan Zelina i općina Bedenica
- Grad Vrbovec i općine Dubrava, Farkaševac, Gradec, Preseka i Rakovec.

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine na području Zagrebačke županije obitava 317.606 stanovnika.

b) Zakonodavni okvir djelovanja

Sustav civilne zaštite u Republici Hrvatskoj kao i djelovanje sudionika u sustavu civilne zaštite utvrđeno je nizom zakonskih i podzakonskih propisa. Navedenim propisima u

³ Izvor: <http://uskok-sosice.hr/otvoren-natjecaj-za-potporu-kulturnoj-djelatnosti/>

nastavku, između ostalog definirana je osnova za prikupljanje podataka važnih za formiranje baza podataka o operativnim snagama sustava civilne zaštite.

- **Sustav civilne zaštite (propisi)**

- Zakon o sustavu civilne zaštite, Narodne novine broj 82/15, 118/18 i 31/20
- Uredba o strukturi i sastavu postrojbi civilne zaštite, Narodne novine broj 27/17
- Pravilnik o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite, Narodne novine broj 126/19
- Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja, Narodne novine broj 49/17
- Pravilnik o vrstama i načinu provođenja vježbi operativnih snaga sustava civilne zaštite, Narodne novine broj 49/16
- Pravilnik o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Narodne novine broj 65/16
- Pravilnik o vođenju jedinstvene evidencije i informacijskih baza podataka o operativnim snagama, materijalnim sredstvima i opremi operativnih snaga sustava civilne zaštite, Narodne novine broj 99/16
- Pravilnik o vođenju evidencija pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, Narodne novine broj 75/16
- Pravilnik o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Narodne novine broj 65/16
- Kriteriji za izradu smjernica koje donose čelnici područne (regionalne) samouprave za potrebe izrade procjena rizika od velikih nesreća na razinama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- **Vatrogastvo (propisi)**

- Zakon o vatrogastvu, Narodne novine broj 125/19
- Zakon o zaštiti od požara, Narodne novine 92/10
- Pravilnik o izradi Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija, Narodne novine broj 35/94, 110/05 i 28/10.

- **Hrvatska gorska služba spašavanja (propisi)**
 - Zakon o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja, Narodne novine broj 79/06 i 110/15
- **Hrvatski Crveni križ (propisi)**
 - Zakon o Hrvatskom Crvenom križu, Narodne novine broj 71/10
- **Zdravstvena zaštita (propisi)**
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Narodne novine broj 100/18, 125/19 i 147/20
- **Područje nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (propisi)**
 - Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, Narodne novine broj 85/20
 - Zakon o sustavu državne uprave, Narodne novine broj 66/19

c) Planski dokumenti

Sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i Zakona o zaštiti od požara u Zagrebačkoj županiji na snazi su sljedeći Planski dokumenti:

- Procjena rizika od velikih nesreća za područje Zagrebačke županije
- Plan djelovanja civilne zaštite Zagrebačke županije
- Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Zagrebačke županije u razdoblju 2020. do 2023. godine
- Revizija procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za Zagrebačku županiju
- Revizija Plana zaštite od požara za Zagrebačku županiju
- Vanjski plan zaštite i spašavanja Zagrebačke županije u slučaju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Otpremna stanica Žutica operatera INA Industrija nafte d.d.
- Vanjski plan zaštite i spašavanja Zagrebačke županije u slučaju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Otpremna stanica Graberje operatera INA Industrija nafte d.d.
- Vanjski plan zaštite i spašavanja Zagrebačke županije u slučaju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Savski Marof operatera Pliva Hrvatska d.o.o.

- Vanjski plan zaštite i spašavanja Zagrebačke županije u slučaju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Butan plin d.o.o. Zaprešić

d) Rizici od nastanka katastrofa

Poplave

Česte poplave karakteristične su za područje Zagrebačke županije obzirom na njen smještaj na slivu rijeke Save. Za Zagrebačku županiju karakteristična su prirodna i umjetna jezera, jezera nastala vađenjem šljunka, močvare i ribnjaci. Prema procjeni rizika od poplava određena su područja potencijalno značajnih rizika od poplava te je sukladno procjeni ugroženo 1.712,60 km², odnosno 54,86% ukupne površine županije.

Opasnost od poplava postoji za gradove Velika Gorica, Samobor, Sveta Nedjelja i Zaprešić koji su smješteni na obali rijeke Save i njenih pritoka. Isto tako, ugroženost od poplava je i za naselja u blizini rijeke Bregane i rijeke Krapine kao i drugih potoka koji pripadaju slivnom području rijeke Kupe.

Za planiranje, organiziranje, financiranje i provedbu mjera obrane od poplava nadležne su Hrvatske vode. Njihova obveza je planiranje i izgradnja zaštitnih vodnih građevina (nasipa, retencija, akumulacija, odteretnih kanala i drugo).

Ovisno o vodostajima rijeka proglašavaju se mjere koje se odnose na pripremno stanje, redovnu obranu, izvanrednu obranu te izvanredno stanje.

U slučaju nastanka opasnosti od poplava sa podizanjem pripravnosti Hrvatskih voda podiže se pripravnosti i operativnih snaga civilne zaštite na ugroženom području. U obranu od poplava najprije se uključuju operativne snage sustava općina i gradova, a kako se ugroza širi, uključuju se i snage šireg područja koje koordinira županijski nivo.

Tablica 1. Pregled nositelja zadaća kod poplava

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija provođenja obveza iz Državnog plana obrane od poplava (način suradnje s kapacitetima Hrvatskih voda) i Provedbenog plana obrane od poplava	<ul style="list-style-type: none"> - Hrvatske vode, VGO za gornju Savu - VGO za donju i srednju Savu - Ovlaštene tvrtke Hrvatskih voda
2.	Organizacija i pregled obveza sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koji se trebaju uključiti u obranu od poplava	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite ZGŽ - MUP PUCZ Zagreb - Centar 112 - JVP-i DVD - PU Zagrebačka sa pripadajućim Policijskim postajama - vlasnici objekata kritične infrastrukture (vodoopskrba, elektroopskrba, plinoopskrba, telekomunikacije, promet) - HGSS – Stanica Zagreb i Samobor
3.	Načela za zaštitu ugroženih objekata kritične infrastrukture i obveze vlasnika kritične infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - vlasnici kritične infrastrukture <ul style="list-style-type: none"> • DP “Elektra Zagreb” • DP “Elektra Križ” • DP “Elektra Karlovac” • DP “Elektra Zabok” • DP “Elektra Bjelovar” • Vodoopskrbni sustav Grada Zagreba • Vodoopskrbni sustav “Zaprešić” • Vodoopskrbni sustav “Velika Gorica” • Vodoopskrbni sustav “Jastrebarsko” • Vodoopskrbni sustav “Ivanić • Vodoopskrbni sustav “Sv. Ivan Zelina” • Vodoopskrbni sustav “Vrbovec” - Hrvatski telekom d.d. - Županijska uprava za ceste ZGŽ
4.	Organizacija pružanja drugih mjera civilne zaštite tijekom reagiranja sustava civilne zaštite u poplavama (uključujući evakuaciju i zbrinjavanje)	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za hitnu medicinu ZGŽ - HGSS – Stanica Zagreb i Samobor - Veterinarske stanice sa područja Županije - Udruge građana - Centar za socijalnu skrb ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - JVP i DVD - Licencirana poduzeća Hrvatskih voda - Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici pojedinih JLS - strojevi i oprema građevinskih poduzeća - Stožer civilne zaštite ZGŽ - Stožeri CZ pojedinih JLS - PU Zagrebačka sa svojim Policijskim postajama - Društvo Crvenog križa ZGŽ - Centri za socijalnu skrb pojedinih JLS - Ekipe za prihvata ugroženog stanovništva Zagrebačka županija i pojedini JLS - Centar za socijalnu skrb ZGŽ - Veterinarske stanice na području ZGŽ

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
5.	Reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	<ul style="list-style-type: none"> - PU Zagrebačka sa pripadajućim PP - Županijska uprava za ceste ZGŽ - Hrvatski telekom d.d.

U tablici 1. prikazani su nositelji mjera civilne zaštite odnosno provođenja operativnih zadaća. Nositelji se pozivaju prema redoslijedu i potrebama stanja na terenu.

Potresi

Na području Zagrebačke županije zona najjače seizmičke aktivnosti obuhvaća krajnji istočni dio Medvednice i Marijagoričko pobrđe. Za povratni period od 500 godina, područje Zagrebačke županije nalazi se u tri seizmičke zone, u VII, VIII i IX seizmičkoj zoni. Najviše potresa zabilježeno je u gradovima Samoboru i Zaprešiću, a najmanje u Ivanić gradu i Pokupskom.

Tablica 2. Pregled nositelja zadaća kod potresa

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija spašavanja i raščišćavanja, zadaće sudionika i operativnih snaga civilne zaštite koje raspolažu kapacitetima za spašavanje iz ruševina na svim razinama sustava i drugi podaci bitni za operativno djelovanje Stožera civilne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite ZGŽ - PU Zagrebačka sa Policijskim postajama - HGSS – Stanica Zagreb i Samobor - JVP i DVD - pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - Stožeri CZ pojedinih JLS - Zavod za hitnu medicinu ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - Društvo Crvenog križa ZGŽ - HGSS – Stanica Zagreb i Samobor
2.	Organizacija zaštite objekata kritične infrastrukture i suradnja s pravnim osobama s ciljem osiguranja kontinuiteta njihovog djelovanja	<ul style="list-style-type: none"> - DP "Elektra Zagreb", DP "Elektra Križ", DP "Elektra Karlovac", DP "Elektra Zabok" i DP "Elektra Bjelovar" - Crpilišta i vodospreme pojedinih JLS - Vatrogasne postrojbe sa cisternama za dostavu vode - Hrvatski telekom d.d. - ŽUC ZGŽ - pravne osobe pojedinih JLS
3.	Organizacija gašenja požara (nositelji, zadaće, nadležnosti i usklađivanje)	<ul style="list-style-type: none"> - JVP i DVD
4.	Organizacija reguliranje prometa i osiguranja za vrijeme intervencija	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite - PU Zagrebačka sa svojim PP - Županijska uprava za ceste VZZ - Hrvatski telekom d.d.

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
5.	Organizaciju pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	<ul style="list-style-type: none">- Koordinator na lokaciji- Stožer civilne zaštite ZGŽ- Zavod za hitnu medicinu ZGŽ- Dom zdravlja ZGŽ- Društvo Crvenog križa ZGŽ- HGSS – Stanica Zagreb i Samobor- Dom zdravlja ZGŽ
6.	Organizacija pružanja veterinarske pomoći	<ul style="list-style-type: none">- Uprava za veterinarstvo Zagrebačke županije- Veterinarske stanice sa područja županije
7.	Organizacija provođenja evakuacije	<ul style="list-style-type: none">- Stožer civilne zaštite ZGŽ- Stožeri CZ pojedinih JLS- Povjerenici civilne zaštite pojedinih JLS- JVP i DVD- PU Zagrebačka sa svojim Policijskim postajama- Društvo Crvenog križa ZGŽ- Centri za socijalnu skrb pojedinih JLS- pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite
8.	Organizacija spašavanja i evakuacije ranjivih skupina stanovništva	<ul style="list-style-type: none">- Stožer CZ ZGŽ- Stožeri CZ pojedinih JLS- pravne osobe imaoци prijevoznih sredstava
9.	Organizacija provođenja zbrinjavanja	<ul style="list-style-type: none">- Društvo Crvenog križa ZGŽ sa svojim Gradskim i Općinskim društvima- Centar za socijalnu skrb ZGŽ- Ekipe za prihvāt ugroženog stanovništva pojedinih JLS- JVP i DVD- Zavod za hitnu medicinu ZGŽ- HGSS – Stanica Zagreb i Samobor- pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite- Veterinarske stanice sa područja županije- povjerenici civilne zaštite pojedine JLS- Županijski Stožer civilne zaštite i Stožeri CZ pojedinih JLS
10.	Organizacija provođenja humane asanacije i identifikacije poginulih	<ul style="list-style-type: none">- PU Zagrebačka sa pojedinim Policijskom postajom- pogrebna poduzeća
11.	Organizacija higijensko-epidemiološke zaštite	<ul style="list-style-type: none">- Zavod za javno zdravstvo ZGŽ- Higijensko epidemiološka služba
12.	Organizacija osiguravanja hrane i vode za piće	<ul style="list-style-type: none">- Stožer civilne zaštite ZGŽ- Zavod za javno zdravstvo ZGŽ- Društvo Crvenog križa ZGŽ- JVP i DVD
13.	Organizacija središta za informiranje stanovništva	<ul style="list-style-type: none">- Stožer civilne zaštite ZGŽ- Stručne službe Zagrebačke županije- Hrvatski radio- Narodni radio- Otvoreni radio- Lokalne radiopostaje

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
14.	Organizacija prihvata pomoći	<ul style="list-style-type: none">- Pojedine JLS- Stožer CZ ZGŽ- Stožeri CZ pojedinih JLS- JVP i DVD
15.	Organizacija pružanja psihološke pomoći	<ul style="list-style-type: none">- Centar za socijalnu skrb ZGŽ

U tablici 2. dan je prikaz nositelja reagiranja i prioriternih zadaća u provedbi mjera civilne zaštite od potresa pri čemu svaka skupina nositelja ima određene zadaće i dužnosti te provodi mjere civilne zaštite u zaštiti ugroženog i stradalog stanovništva, imovine i okoliša. Mjere zaštite od potresa potrebno je provesti kroz prostorne planove uređenja prostora s ciljem planiranja dovoljno širokih i sigurnih prometnica kako bi omogućili nesmetan pristup potrebne pomoći. Prema procjeni rizika Zagrebačke županije, ne postoje veće prepreke za provođenje mjera zaštite i spašavanja stanovništva od ruševina, jer naseljenost područja po hektaru iznosi oko 200 stanovnika, što omogućava efikasno provođenje mjera zaštite i spašavanja.

Ekstremni vremenski uvjeti

Za područje Zagrebačke županije karakteristično je da se svake godine proglašava prirodna nepogoda kao posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta (tuča) koja ima za posljedicu nastanak velikih šteta na imovini i poljoprivredi.

Kao posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta na području Zagrebačke županije dolazi do pojave klizanja tla koja uglavnom ne ugrožavaju stanovništvo, ali su zabilježene štete na imovini i prometnicama. Klizišta se redovito saniraju, ali uslijed ljudskog i prirodnog djelovanja pojavljuju se nova klizišta.

U tablici 3. dan je prikaz nositelja reagiranja s temeljnim zadaćama kod nastanka ekstremnih vremenskih uvjeta.

Tablica 3. Pregled nositelja zadaća kod ekstremnih vremenskih uvjeta

RED. BR	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti	- Župan Zagrebačke županije
2.	Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika operativnih snaga civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta	- JVP i DVD - vlasnici objekata kritične infrastrukture - Zagrebačka županija - Društvo Crvenog križa ZGŽ - povjerenici civilne zaštite pojedine JLS - Zavod za hitnu medicinu ZGŽ - Dom zdravlja ZGZ - HGSS, Stanica Zagreb i Samobor - Zavod za javno zdravstvo ZGŽ - Veterinarske stanice ZGŽ
3.	Pregled raspoloživih operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od ekstremnih vremenskih uvjeta s utvrđenim zadaćama	- JVP i DVD - vlasnici objekata kritične infrastrukture - tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS

Epidemije i pandemije

Prirodne nepogode stvaraju povoljne uvijete za razvoj bioloških agenasa koji imaju niz štetnih posljedica na ljude i okoliš.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti definirane su mjere zaštite i mjere za sprečavanje i suzbijanje epidemija zaraznih bolesti. Mjere koje se provode u svrhu zaštite stanovništva od zaraznih bolesti su opće, posebne, sigurnosne i ostale. Opće mjere zaštite provode se u objektima od javnog značaja. One podrazumijevaju osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, vode, osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, odlaganje otpadnih tvari, provođenje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije dok posebne mjere podrazumijevaju rano otkrivanje izvora zaraze, ispitivanje uzročnika zaraze, prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih, zdravstveni nadzor nad oboljelima, imunizacija, informiranje pučanstva.

Za praćenje, sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti zadužen je Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije, putem epidemiološke službe i njezinih područnih ispostava.

U tablici 4. dan je prikaz nositelja izvršavanja zadaća u provedbi mjera civilne zaštite kod pandemije i epidemije.

Tablica 4. Prikaz nositelja zadaća kod epidemija i pandemija

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
1.	Organizacija preventivnih mjera za slučajeve epidemija, epizotija, biljnih bolesti.	<ul style="list-style-type: none"> - Zavod za javno zdravstvo ZGŽ–higijensko epidemiološka služba - Služba za mikrobiologiju i parazitologiju Zavoda za javno zdravstvo ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - Veterinarske stanice ZGŽ - bolnice na području ZGŽ
2.	Organizacija provođenja kurativnih mjera u slučaju epidemija, epizotija i biljnih bolesti.	<ul style="list-style-type: none"> -Zavod za javno zdravstvo ZGŽ - Služba za mikrobiologiju i parazitologiju ZZJZ - Služba za epidemiologiju ZZJZ - Služba za zdravstvenu ekologiju ZZJZ ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - Veterinarske stanice ZGŽ - PU Zagrebačka sa pripadajućim Policijskim postajama - vlasnici stoke / poljoprivrednici
3.	Organizacija sudjelovanja i uključivanja dodatnih operativnih snaga i nositelja u provođenju mjera naloženih od strane nadležnih službi.	<ul style="list-style-type: none"> - ZZJZ ZGŽ–higijensko epidemiološka služba - Veterinarske stanice ZGŽ - Državna veterinarska inspekcija (poziva se putem Centra 112) - Poljoprivredna savjetodavna služba - fizičke i pravne osobe, vlasnici usjeva i životinja, lovci - PU Zagrebačka sa svojim PP za red i mir prometa te fizičku zaštitu - mediji za javno priopćavanje
4.	Organizacija provođenja asanacije s pregledom pravnih osoba koje mogu osigurati snage i sredstva za asanaciju.	<ul style="list-style-type: none"> - ZZJZ ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - PU Zagrebačka sa pripadajućim PP - ovlašteni mrtvozornici
5.	Nesreće na odlagalištima otpada.	<ul style="list-style-type: none"> - Stožer civilne zaštite - JVP i DVD - ZZJZ ZGŽ higijensko-epidemiološka služba - Zavod za hitnu medicinu ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - Veterinarske stanice ZGŽ - Povjerenici civilne zaštite pojedinih JLS - Zagrebačka županija

Tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima

Na području Zagrebačke županije djeluje veći broj gospodarskih subjekata koji koriste opasne tvari u procesu proizvodnje odnosno koji ih skladište uz konstataciju da 38 pravnih subjekata na 73 lokacije skladište, koriste ili proizvode opasne tvari poput klora, amonijaka, dizel goriva i sl., dok neki uglavnom skladište opasne tvari te ih prodaju ili distribuiraju kao sirovinu za proizvodnju drugim korisnicima (prikazano u tablici 5. i 6.).

Tablica 5. Pregled nositelja zadaća kod industrijskih nesreća

RBR.	ZADAĆA (MJERA CZ)	IZVRŠITELJI
1.	Pregled operatera područja postrojenja i rizika iz izvješća o sigurnosti i unutarnjih planova operatera za svako područje postrojenja na području Županije	- Operateri koji koriste opasne tvari
2.	Identifikacija lokalnih resursa za pokrivanje nepokrivenih zadaća	- JVP i DVD - povjerenici civilne zaštite pojedine JLS - Zavod za hitnu medicinu ZGŽ - Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite
3.	Utvrđivanje načelnog sustava ekspertnih timova za pripremu aktualnih stručnih prosudbi i razvoja mogućih posljedica izvanrednog događaja te predlaganje poduzimanja mjera civilne zaštite	- Stožer civilne zaštite ZGŽ
4.	Pregled obveza operatera u čijem području postrojenja je došlo do nesreće	- pravne osobe, operateri - prijevoznici
5.	Pregled redovnih službi, operativnih snaga i drugih potrebnih kapaciteta za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite s posebno utvrđenim zadaćama za svaku od operativnih snaga	- Stožer civilne zaštite ZGŽ - PU Zagrebačka sa Policijskim postajama - JVP i DVD - Područna ustrojstvena jedinica MUP-a nadležna za poslove civilne zaštite Zagreb - rukovodeći službenik-ŽC 112 - Zavod za hitnu medicinu ZGŽ - Dom zdravlja ZGŽ - Društvo crvenog križa ZGŽ - HGSS, Stanica Zagreb i Samobor - Zavod za javno zdravstvo ZGŽ - Veterinarske stanice ZGŽ - komunalna poduzeća pojedinih JLS - Stožeri CZ pojedinih JLS - pravne osobe s prijevoznim sredstvima - Centar za socijalnu skrb ZGŽ
6.	Pregled prometnica po kojima je dozvoljen promet opasnih tvari	- PU zagrebačka sa pripadajućim Policijskim postajama
7.	Organizacija spašavanja materijalnih dobara i sastavnica okoliša (pravne osobe, redovne službe i djelatnosti, obveze drugih operativnih snaga civilne zaštite kao i provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite)	- Komunalna poduzeća pojedinih JLS - pravne osobe s prijevoznim sredstvima - tvrtke i obrti koji mogu pomoći MTS - JVP i DVD - PU Zagrebačka sa pripadajućim Policijskim postajama
8.	Ustrojavanje operativnog dežurstva, prijema i prijenosa informacija, pozivanja osoba, obavješćivanja i uzbunjivanja	- Stožer civilne zaštite ZGŽ - JVP i DVD
9.	Upoznavanje stanovništva sa žurnim mjerama i drugim postupcima u slučaju nesreće	- Stožer civilne zaštite ZGŽ - JVP i DVD
10.	Informiranje javnosti o nesreći i poduzetim mjerama	- Župan - Stožer civilne zaštite ZGŽ - Područna ustrojstvena jedinica MUP-a nadležna za poslove civilne zaštite Zagreb

Nesreće koje se mogu dogoditi u tim postrojenjima zbog raznih razloga, mogu imati katastrofalne posljedice sa smrtnim slučajevima, ozlijeđenima te uništenim materijalnim dobrima i zagađenim okolišem. U slučaju akcidenata uzrokovanih manipulatorima sa amonijakom i klorom došlo bi do velike opasnosti za stanovništvo, životinje i okoliš, radi otrovnosti i radijusa širenja od 800 - 5.000 metara u zavisnosti od brzine i smjera kretanja vjetra.

Tablica 6.: Prikaz pravnih osoba s vrstom i količinom opasne tvari

PРАВNA OSOBA	LOKACIJA SMJEŠTAJA	OPASNA TVAR	UKUPNA KOLIČINA OPASNE TVARI U TONAMA
Butan plin d.o.o.	Zaprešić	Ukapljeni vrlo lako zapaljivi plinovi i prirodni plin	180 tona
INA-industrija nafte d.d.	Otpremna stanica Žutica	Sirova nafta	17.635 tona
INA- industrija nafte d.d.	Otpremna stanica Graberje	Sirova nafta	9.000 tona
Pliva Hrvatska d.o.o.	Savski Marof- Brdovec	Kemikalije i zapaljive tekućine	500 tona
Plinacro d.o.o. za transport prirodnog plina	Zagorje- Zagreb	Prirodni plin (metan)	1.100 tona

Tehničko-tehnološke nesreće u prometu

Područje Zagrebačke županije karakterizira razvijena prometna infrastruktura (cestovni, željeznički i zračni promet) tako da do nesreće na prometnicama može doći prilikom transporta ili pretakanja opasnih tvari tako da postoji opasnost od eksplozije i zapaljenja goriva koje se prevoze za potrebe benzinskih postaja pri čemu je moguće ugrožavanje okolnog stanovništva, objekata i okoliša.

Što se tiče željezničkog prometa, prijetnju predstavljaju cisterne koje se koriste za prijevoz plina i lož ulja koji mogu dovest do eksplozije. Ukoliko bi se nesreća dogodila na nekoj od željezničkih postaja, došlo bi do ugrožavanja stambenih i gospodarskih objekata oko postaje, okolnog stanovništva, objekata i okoliša.

Zbog smještaja međunarodne Zračne luke Zagreb i prolaska glavnih zračnih koridora kroz područje županije postoji prijetnja od pada zrakoplova te samim time i prijetnja za stanovništvo, objekte kritične infrastrukture i okoliš.

3. USTROJSTVO NA REGIONALNOJ I LOKALNOJ RAZINI

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na području Zagrebačke županije provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- Stožer civilne zaštite Zagrebačke županije
- Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije
- Hrvatska gorska služba spašavanja - stanica Samobor i stanica Zagreb
- Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije
- Društvo Crvenog križa Zagrebačke županije
- Udruge građana
- Pravne osobe.

Stožer civilne zaštite

Stožer civilne zaštite je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Stožer civilne zaštite Zagrebačke županije je osnovan Odlukom Župana Zagrebačke županije veličine 17 članova koji su imenovani isto Odlukom Župana Zagrebačke županije. U svim aktivnostima Stožer usko surađuje sa Ministarstvom unutarnjih poslova-Ravnateljstvom civilne zaštite - Područnim uredom civilne zaštite Zagreb, Policijskom upravom zagrebačkom, te Hrvatskim vodama koje svojim angažmanom i stručnošću značajno doprinose boljem i učinkovitijem radu na poslovima zaštite i spašavanja na području Županije.

Gradonačelnici odnosno načelnici donijeli su Odluke o imenovanju članova Stožera civilne zaštite za 9 gradova i 25 općina na području Zagrebačke županije.

Vatrogasna zajednica

Vatrogasna djelatnost uređena je Zakonom o vatrogastvu gdje je u članku 1. utvrđeno da Vatrogasna djelatnost predstavlja sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih

požarom i tehnološkom eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama, a provodi se na kopnu, moru, jezerima i rijekama.

Također, Zakonom je određen način rada vatrogasnih organizacija: vatrogasnih zajednica, profesionalnih (javnih) i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi kao i vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu pri čemu je razmještaj vatrogasnih postrojbi na teritoriju Zagrebačke županije takav da se dolazak vatrogasne postrojbe na intervenciju do najudaljenijeg mjesta područja koje se štiti svede na dopuštenu granicu do petnaest minuta. Zagrebačka Županija prostorno je vrlo dobro pokrivena mrežom vatrogasnih postrojbi. Vatrogasna društva i Javne vatrogasne postrojbe nastoje se povezati sustavom radio veza što je preduvjet za jedinstveno i usklađeno djelovanje na intervenciji na bilo kojem mjestu i u najkraće vrijeme.

U Županijskom vatrogasnom operativnom centru ustrojenom pri Ravnateljstvu civilne zaštite – Područnom uredu civilne zaštite Zagreb, Županijskom Centru 112 osigurani su uvjeti za stalno dežurstvo radi koordinacije vatrogasnih snaga, dojava požara i ostalih ugroza na telefonski broj 112 ili 193 za područje cijele županije.

Na području Zagrebačke županije djeluje Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije koja okuplja, koordinira rad i rukovodi radom sa 34 članice, od kojih 9 vatrogasnih zajednica gradova, 17 vatrogasnih zajednica općina i 8 dobrovoljnih vatrogasnih društava općina Bistra, Luka, Pušća, Rakovec, Pokupsko, Preseka, Kravarsko i Stupnik direktno udruženih u Vatrogasnu zajednicu Zagrebačke županije.

U vatrogasnom sustavu djeluju 4 javne vatrogasne postrojbe gradova Zaprešić, Samobor, Velika Gorica i Ivanić Grad, 259 dobrovoljnih vatrogasnih društava i 5 vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu.

Na području Zagrebačke županije ukupno je evidentirano 21.050 članova/vatrogasaca u vatrogasnim društvima i Javnim vatrogasnim postrojbama od kojih je 140 profesionalnih vatrogasaca u Javnim vatrogasnim postrojbama i 2.862 operativna vatrogasca članova dobrovoljnih vatrogasnih društava, kako je prikazano u tablici 7.

Tablica 7.: Pregled vatrogasnih snaga i vatrogasnih vozila

R. br.	Samostalni DVD/VZG/VZO	Broj DVD	Broj JVP	Broj PVP	Broj DVDI	Ukupni broj vatrogasaca	Broj operativnih članova sa liječničkim pregledom (DVD)	Profesionalni vatrogasci u JVP	Vozila za gašenje požara i spašavanje	Broj vozila za rad na visini	Zapovjedna vozila	Broj kombi vozila
1	DVD Bistra	1				62	20	2	3		1	0
2	DVD Kravarsko	1				155	20		1			1
3	DVD Luka	1				29	0					1
4	DVD Marija Magdalena	1				48	19		1		1	1
5	DVD Pokupsko	1				81	19		1		1	
6	DVD Preseka	1				126	20		1			1
7	DVD Rakovec	1				115	30		1			1
8	DVD Stupnik	1				179	18	1	3			2
9	VZG Dugo Selo	6				753	91		9			10
10	VZG Ivanić Grad	12	1			1137	193	35	15	1	5	7
11	VZG Jastrebarsko	23			2	2250	313		14		3	23
12	VZG Samobora	19	1		1	872	122	22	13		5	17
13	VZG Sveta Nedelja	4				303	77	4	6		1	5
14	VZG Sveti Ivan Zelina	30				2209	89		13		1	13
15	VZG Velika Gorica	29	1			3465	382	48	28	1	9	28
16	VZG Vrbovec	15			1	1226	199		15	1	3	7
17	VZG Zaprešića	5	1			298	97	26	12			6
18	VZO Bedenica	5				106	1		2			
19	VZO Brckovljani	7				490	74		8		1	3
20	VZO Brdovec	9		1		405	73	2	13		2	5
21	VZO Dubrava	8				1021	107		6			4
22	VZO Dubravica	4				336	54		2			3
23	VZO Farkaševac	3				172	40		2			2
24	VZO Gradec	10				588	110		3		1	2
25	VZO Jakovlje	3				18	24		4			3
26	VZO Klinča Sela	6				421	98		9			3
27	VZO Kloštar Ivanić grad	7				924	73		4			7

R. br.	Samostalni DVD/VZG/VZO	Broj DVD	Broj JVP	Broj PVPG	Broj DVDI	Ukupni broj vatrogasaca	Broj operativnih članova sa liječničkim pregledom (DVD)	Profesionalni vatrogasci u JVP	Vozila za gašenje požara i spašavanja	Broj vozila za rad na visini	Zapovjedna vozila	Broj kombi vozila
28	VZO Krašić	3				234	56		5		1	4
29	VZO Križ	13				908	137		7			6
30	VZO Marija Gorica	3				98	13		4			1
31	VZO Orle	6				389	67		4		2	4
32	VZO Pisarovina	7				662	90		7			5
33	VZO Rugvica	11				823	115		3		1	4
34	VZO Žumberak	4				147	21		6			1
UKUPNO		259	4	1	4	21.050	2.862	140	221	3	37	178

Hrvatska gorska služba spašavanja - Stanica Samobor i Stanica Zagreb

Hrvatska gorska služba spašavanja specijalizirana je nacionalna, stručna, humanitarna i neprofitna udruga koja na područjima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osniva stanice na temelju zajedničkog interesa. Područje Zagrebačke županije pokrivaju dvije stanice i to:

- Stanica Samobor za gradove Samobor, Sveta Nedjelja, Jastrebarsko, Zaprešić (zapadno od autoceste Zagreb – Krapina) i općine Brdovec, Dubravica, Krašić, Klinča Sela, Luka, Pušća, Marija Gorica, Stupnik, i Žumberak) sa 23 gorska spašavatelja
- Stanica Zagreb (gradovi Velika Gorica, Dugo Selo, Vrbovec, Sveti Ivan Zelina, Ivanić Grad, Zaprešić (istočno od autoceste Zagreb – Krapina) i općine Bedenica, Bistra, Brckovljani, Dubrava, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Kloštar Ivanić, Kravarsko, Križ, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Preseka, Rakovec i Rugvica) sa 76 gorskih spašavatelja.

Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije

Zavod za hitnu medicinu obavlja djelatnost hitne medicinske pomoći u 8 gradova na području Zagrebačke županije te uz hitnu medicinu obavlja i djelatnost sanitetskog prijevoza.

- mrežom hitne medicine za Zagrebačku županiju utvrđeno je 45 T1 timova (1 doktor medicine, 1 medicinska sestra/medicinski tehničar i 1 vozač), 5 T2 tima

medicinska sestra/medicinski tehničar) i 5 timova – prijavno-dojavne jedinice (1 doktor i 2 medicinska sestra/medicinski tehničar)

- djelatnost sanitetskog prijevoza organizirana je kroz 24 tima (1 medicinska sestra/medicinski tehničar i 2 vozača)
- prijavno-dojavna jedinica, kao centralna jedinica za preuzimanje obavijesti (poziva) i usmjeravanje timova hitne medicinske pomoći na intervencije nalazi se u Velikoj Gorici.

Društvo Crvenog križa Zagrebačke županije

Rad Društva Crvenog križa Zagrebačke županije temelji se na Zakonu o Hrvatskom Crvenom križu pri čemu u području zaštite i spašavanja obavlja slijedeće zadatke: organizira dobrovoljno darivanje krvi, organizira Službu traženja, traži - priprema i raspoređuje humanitarnu pomoć, organizira akcije solidarnosti, sudjeluje u akcijama međunarodne pomoći i solidarnosti, obavlja osposobljavanje i obuku znanja za pružanje prve pomoći, vodi službu spašavanja života na vodi i ekološke zaštite.

Ustrojeni timovi Crvenog križa za djelovanje u slučaju velikih prirodnih, ekoloških, tehnoloških i drugih nesreća informiraju i obučavaju stanovništvo a posebno djecu i mlade o opasnosti od mina i drugih eksplozivnih naprava, sudjeluje u zbrinjavanju ugroženog i nastradalog stanovništva, pružanju pomoći socijalno ugroženim osobama i osobama s posebnim potrebama, organizira službu za njegu i pomoć bolesnicima i nemoćnima.

- Društvo crvenog križa Zagrebačke županije sa sjedištem u Zaprešiću okuplja 8 gradskih društava crvenog križa (Dugo Selo, Ivanić grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić) sa 78 operativnih pripadnika
- u okviru Gradskih društava Crvenog križa djeluje 26 općinskih društava Crvenog križa
- Društvo Crvenog križa Zagrebačke županije ima oko 40.000 članova.

Udruga građana - Hrvatska udruga za obuku potražnih pasa

Hrvatska udruga za obuku potražnih pasa je neprofitna organizacija, specijalizirana za školovanje vodiča i pasa za potrebe potražnih akcija spašavanja unesrećenih ili nestalih osoba u ruševinama, šumama, lavinama, odronima i sličnim situacijama veličine 11 vodiča potražnih pasa i 11 potražnih pasa od kojih 6 ima odgovarajuću licencu.

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u Zagrebačkoj županiji angažiraju se u situacijama koje su opasne po sigurnost stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, a koji svojom kadrovskom ekipiranošću i osposobljenošću, te posjedovanjem potrebnih materijalno – tehničkim sredstvima mogu adekvatno odgovoriti na potencijalno opasne situacije.

Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite jesu:

- Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije
- Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije
- Dom zdravlja Zagrebačke županije
- Županijska uprava za ceste Zagrebačke županije
- Županijske ceste Zagrebačke županije d.o.o.
- Gospodarenje otpadom Zagrebačke županije d.o.o.
- Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o.
- Vodoprivreda Lonja- Zelina d.d.
- Ljekarne Zagrebačke županije
- Distributivni centar za voće i povrće d.o.o.
- Naftalan, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju.

Navedene operativne snage sustava civilne zaštite na razini Zagrebačke županije predstavljaju sposobnost koja se kontinuirano osposobljava i oprema za operativno djelovanje te raspolaže sa značajnim materijalno-tehničkim sredstvima. Zagrebačka županija nema vlastiti zapovjedno-operativni centar koji bi povezoao sve operativno-komunikacijske centre u jedinstvenu cjelinu te omogućio Stožeru civilne zaštite Zagrebačke županije sve operativne i logističke preduvjete za efikasno djelovanje. Isto tako na razini Zagrebačke županije ne postoji nastavni centar gdje bi se provodila obuka operativnih snaga civilne zaštite.

Za povezivanje operativnih snaga i međusobnu koordinaciju u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite koriste se prema pokrivenosti, kvaliteti, propusnosti, zaštiti sadržaja, neovisnosti infrastrukture i kapacitetu mreže, sljedeći sustavi:

- TETRA radijska mreža korištenjem mrežne infrastrukture MUPNet TETRA radio-komunikacijskog sustava
- Analogna i digitalna radijska mreža (DMR)
- Kratkovalna radijska mreža

- Digitalna radijska mreža DMR OiV
- Analogna radijska mreža Hrvatske gorske službe spašavanja
- Analogne i digitalne radijske mreže Hrvatskog radioamaterskog saveza
- CB radio Hrvatskog saveza CB radioklubova.

U slučaju katastrofe, osobito potresa, velika je vjerojatnost oštećivanja kritične komunikacijske i informacijske infrastrukture, što će prouzročiti privremene ili dugotrajnije prekide i poremećaje u komunikacijama, osobito onih koje se uobičajeno koriste u redovnim aktivnostima.

Operativne snage sustava civilne zaštite koriste različite informacijske sustave/IT alate prilagođene njihovoj djelatnosti i upravljanju njihovim resursima (policija, vatrogasci, hitna medicinska služba, Hrvatska gorska služba spašavanja).

Razni GIS alati pružaju mogućnost integracije s postojećim centrima 112, TETRA sustavom MUP te HMP-a uz korištenje dodatnih sučelja koja se mogu implementirati sukladno potrebama koji omogućuju kvalitetno upravljanje resursima. Ipak, raznolikost alata često onemogućuje međusobnu uvezanost i razmjenu podataka. Najčešće se koristi alat Ravnateljstva civilne zaštite ZeOS – Zemljopisni obavijesni sustav koji korisnicima stavlja na raspolaganje brojne značajne podatke te omogućuje aktivno korištenje ali samo za analitičke potrebe.

Vatrogasci koriste VATROnet kao središnju bazu podataka Hrvatske vatrogasne zajednice u koju se pohranjuju podaci o vatrogasnim organizacijama, njihovim članovima, zaposlenicima, opremi, vozilima i aktivnostima. VATROnet se koristi primarno kao alat za evidenciju podataka i generiranje različitih vrsta izvještaja i statistike. Za vatrogasne intervencije se koristi alat UVI (Upravljanje vatrogasnim intervencijama) kojim se za vatrogasne intervencije želi postići standardizacija radnih procesa, izrada jedinstvenog sustava pohrane, obrade i distribucije informacija, veća efikasnost izvješćivanja, te ekonomičnost u održavanju programskih rješenja, uređaja i opreme.

Svi informacijsko-komunikacijski sustavi nisu integrirani u jedinstveni sustav veza za potrebe operativnih snaga civilne zaštite. Najveći izazov predstavlja nepostojanje objedinjene baze podataka kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite na razini Republike Hrvatske.

4. SWOT ANALIZA

SWOT analiza ima za cilj utvrditi prednosti, nedostatke, slabosti i snage sustava civilne zaštite Zagrebačke županije:

a. Snage

1. Decentraliziran sustav civilne zaštite sa snažnom prisutnošću državne razine
2. Definirano središnje tijelo za regionalnoj razini (Zagrebačka županija) koordinator sustava civilne zaštite
3. Dugogodišnji kontakti sa svim partnerima u sustavu civilne zaštite
4. Stručnost, uvježbanost i motiviranost temeljnih operativnih snaga
5. Iskustvo u međunarodnim vježbama
6. Sklonost građana humanitarnom radu
7. Implementacija naučenih lekcija iz prošlih kriznih situacija (i spremnost sustava za promjenom i modernizacijom)
8. Prepoznatljivost stožera civilne zaštite na svim razinama sustava kao platforme za suradnju u izvanrednim događajima
9. Funkcionalan sustav 112.

b. Slabosti

1. Nedovoljna reguliranost pojedinih segmenata sustava podzakonskim aktima (pravilnici, SOP-ovi i sl.)
2. Koncept re-aktivnog umjesto pro-aktivnog pristupa (provodi se premalo planskih aktivnosti vezano uz smanjenje rizika)
3. Stručna kadrovska sposobnost za poslove civilne zaštite u JLPRS
4. Nedostatak baza podataka o ranjivosti, štetama i operativnim snagama
5. Nepostojanje nastavnog središta civilne zaštite
6. Ne postoji integriran sustav upravljanja (vođenja i zapovijedanja) podržan GIS aplikacijom
7. Nedosljednosti u zakonskoj regulativi i nejedinstven sustav komunikacija svih operativnih snaga sustava civilne zaštite.
8. Prostorna nepovezanost operativno-komunikacijskih centara žurnih službi.

c. Prednosti

1. Dobra suradnja s sudionicima i operativnim snagama sustava civilne zaštite
2. Aktivna suradnja s nacionalnim i međunarodnim partnerima
3. EU fondovi i dostupna sredstva za izgradnju i razvoj sustava civilne zaštite
4. Interes jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za jačanjem kapaciteta i sposobnosti
5. Veliki broj udruga građana s znanjima i vještinama koje mogu pomoći u kriznim situacijama kao i veliki broj zainteresiranih građana koji bi se htjeli priključiti postrojbama civilne zaštite ali ne znaju kako i na koji način jer nisu kvalitetno usmjereni niti informirani
6. Suradnja sa znanstvenim i obrazovnim institucijama
7. Primjena najboljih praksi država Europske unije.

d. Prijetnje

1. Nedostatna financijska sredstva na razini JLPRS za uspješan razvoj sustava civilne zaštite
2. Neoptimalna sistematizacija radnih mjesta na razini JLPRS (nema osoba zaduženih za obavljanje poslova isključivo vezanih uz civilnu zaštitu)
3. Neujednačena opremljenost pojedinih segmenata sustava civilne zaštite na lokalnoj razini (posebno DVD-a i postrojbi civilne zaštite)
4. Ne postoji jedinstven pristup rješavanju prava i obaveza dobrovoljaca, kao i prava i obaveza njihovih poslodavaca
5. Ne postoji jedinstven sustav vođenja i zapovijedanja na intervencijama
6. Neusklađenost u programima osposobljavanja pojedinih službi za djelovanje temeljem istog rizika
7. Raznolikost GIS alata onemogućava međusobnu uvezanost i razmjenu podataka.

5. ZAKLJUČNE NAPOMENE

Razmatrajući stanje sustava civilne zaštite na području Zagrebačke županije, uvažavajući navedeno o stanju operativnih snaga može se konstatirati da:

- Stožer civilne zaštite Zagrebačke županije pravodobno obavlja zakonski predviđene poslove upravljanja i usklađivanja aktivnosti operativnih snaga i ukupnih ljudskih i materijalnih resursa na području Zagrebačke županije
- uspostavljena je kvalitetna suradnja sa Ministarstvom unutarnjih poslova – Ravnateljstvom civilne zaštite, Područnim uredom civilne zaštite Zagreb, Policijskom upravom zagrebačkom
- Vatrogasno zapovjedništvo i javne vatrogasne postrojbe kao i postrojbe dobrovoljnih vatrogasnih društava uspješno izvršavaju sve zadaće iz domene protupožarne zaštite, ali i ostalih prirodnih kao i antropogenih ugrožavanja. Opremljenost vatrogasnom opremom i sredstvima javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava omogućava učinkovito izvršavanje zadaća ali je i nadalje potrebno sustavno opremanje sa suvremenim pomagalicama i opremom
- Društvo Crvenog križa osigurava trajnu i dobru pripremljenost svojih članova za djelovanje u slučaju katastrofe a kako bi njihove aktivnosti i spremnost bila još na većoj razini potrebno je sustavno nastaviti s ulaganjima u pripremu i opremanje ekipa za brzo reagiranje na katastrofe i otklanjanje posljedica katastrofe
- Hrvatska gorska služba spašavanja svojim aktivnostima uvelike doprinosi sigurnosti ali i pružanju garancije pravodobne i učinkovite pomoći u slučaju potrebe
- Hrvatska udruga za obuku potražnih pasa osigurava određeni broj potražnih pasa koji se mogu koristiti u akcijama spašavanja prilikom potresa i potražnim akcijama na području Zagrebačke županije
- Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje mogu se angažirati u situacijama koje su opasne po sigurnost stanovništva a svojom kadrovskom

Financira
Europska unija

ekipiranošću i osposobljenošću, te posjedovanjem potrebnih materijalno – tehničkim sredstvima mogu adekvatno odgovoriti na potencijalno opasne situacije.

Slijedom navedenog, može se zaključiti da trenutno ustrojeni sustav civilne zaštite na području Zagrebačke županije predstavlja dobru osnovu za dostupnost i iskoristivost podataka što bi uz njihovu standardizaciju predstavljao dobru podlogu za razvoj i korištenje IT alata i samim time stvorilo pretpostavke za učinkovitije izvršavanje zadaća u sustavu civilne zaštite u hitnim situacijama.